

Speelatelier
De Bakermat
Kinderdagverblijf

Beleidsplan
Veiligheid en Gezondheid

1 juni 2019

o Inhoudsopgave

o	Inhoudsopgave.....	2
1	Inleiding	3
1.1	Missie en visie.....	3
1.2	Grote risico's	3
1.2.1	Voorbeelden van grote risico's in het domein Fysieke Veiligheid	3
1.2.2	Voorbeelden op het gebied Gezondheid	3
1.2.3	Voorbeelden op het domein Sociale Veiligheid	4
1.3	Omgang met kleine risico's.....	4
2	Veiligheid.....	5
2.1	Huishoudelijke regels	5
2.1.1	Achterwacht.....	5
2.1.2	Organisatorische regels.....	5
2.1.3	Pedagogische regels	5
2.2	Huishoudelijke regels m.b.t. veiligheid n.a.v. Risico Inventarisatie & Evaluatie	7
2.3	Toezicht, veiligheid en hygiëne.....	9
2.4	Calamiteitenplan	9
2.5	Protocol gebruik kinderwagen	10
3	Gezondheid.....	11
3.1	Ziekte en medicijnen	11
3.2	Protocol zieke kinderen	12
3.3	Huishoudelijke regels m.b.t. gezondheid n.a.v. Risico Inventarisatie & Evaluatie.....	13
3.4	Formulier Toediening medicijnen.....	23
4	Sociale veiligheid	24
4.1	Toestemmingsformulier ophalen door derden	24
4.2	Vierogenprincipe – beleid en uitwerking	25
4.2.1	Vierogenprincipe - Inleiding	25
4.2.2	Beleid van Speelatelier De Bakermat	25
4.2.3	Praktische uitwerking vierogenprincipe met hulp van vrijwilligers	25
4.2.4	Vierogen vrijwilligers	26
4.2.5	Contactgegevens leiding en leidsters (verwijderd uit dit openbare document)	26
4.3	Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag'	27
4.4	Sociale kaart – adressen en telefoonnummers	28

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid, Gezondheid van Speelatelier De Bakermat, een kinderdagverblijf gevestigd op de Hortensiastraat 2 te Arnhem. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij omgaan met risico's op genoemde deelgebieden, met als doel een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden. Uitgangspunt is dat kinderen en volwassenen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren/kunnen omgaan met kleine risico's, met als doel dat iedereen na een bezoek aan Speelatelier De Bakermat veilig huiswaarts kan keren.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is een levend document. Dat betekent dat het beleid nooit af is en bij veranderingen binnen het kinderverblijf, constatering of bij incidenten wordt aangepast. Het beleid is een regelmatig agendapunt binnen de teamvergaderingen: de driewekelijkse werkplaatsen en de wekelijkse teamvergaderingen en indien nodig op de dagelijkse besprekingen.

1.1 Missie en visie

Speelatelier De Bakermat biedt kinderopvang op basis van antroposofische pedagogiek aan kinderen van 0 tot 4 jaar. We stellen ons ten doel voorwaarden te scheppen waarbinnen het kind zichzelf kan ontwikkelen en datgene van nature in aanleg aanwezig is, zich kan ontplooien. In ons pedagogisch beleidsplan kunt u verder lezen over de visie en aanpak die wij als opvoeder hanteren.

Speelatelier De Bakermat stelt duidelijke grenzen, waarbinnen de kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien. Enerzijds beschermen wij de kinderen tegen grote en ernstige risico's, anderzijds leren wij de kinderen omgaan met kleinere risico's. Ook alle volwassenen die op onze locatie komen, zoals ouders, bezoekers en werknemers, bieden wij een veilige plek. Niettegenstaande de zelfredzaamheid van volwassenen nemen wij ook hier duidelijke regels in acht. Denk hierbij aan regels omtrent arbeidsomstandigheden of brandveiligheid.

Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen en waar volwassenen veilig kunnen werken.

1.2 Grote risico's

In deze paragraaf benoemen wij een aantal grote risico's die onze aandacht hebben. Naast signalering, benoemen wij ons plan van aanpak om de kans dat het risico voorkomt tot het minimum te beperken. De risico's zijn onderverdeeld in drie domeinen: gezondheid, fysieke veiligheid en sociale veiligheid. Per domein benoemen we maximaal vijf belangrijke risico's met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot een minimum te beperken. De gehele risico-inventarisatie is op aanvraag op kantoor in te zien.

1.2.1 Voorbeelden van grote risico's in het domein Fysieke Veiligheid

- Vallen van hoogte. Genomen maatregelen zijn: geen speeltoestellen hoger dan 1 meter. Valdemping bij schommel. Gedragsregels omtrent klimmen op tafels, stoelen, banken (dat mag niet).
- Verstikking. Genomen maatregelen zijn: kinderen mogen bij (buiten) spelen geen kleding met koorden dragen waarachter ze kunnen blijven hangen. Groente en fruit (bv. wortels en druiven) snijden de medewerkers voor de kinderen voldoende klein.
- Vergiftiging. Genomen maatregelen zijn: verwijdering giftige planten, giftige stoffen, zoals schoonmaakmiddelen of sigaretten, buiten bereik van kinderen in afgesloten kast en/of op kantoor
- Verbranding. Genomen maatregelen zijn: geen hittebron zonder toezicht, thee aanlengen met koud water, bescherming in de zon (zonnebrand, petjes)
- Verdrinking. Genomen maatregelen zijn: Geen waterbassin in tuin.

1.2.2 Voorbeelden op het gebied Gezondheid

- Risico's ten gevolge van overdracht ziektekiemen (infectieziekten). Genomen maatregelen zijn omschreven in protocol Gezondheid.
- Risico's ten gevolge van binnenmilieu. Genomen maatregelen zijn: beleid ten aanzien van ventileren, dagelijkse controlelijsten ten aanzien van schoonmaaktaken, voldoende ventilatie (zo veel mogelijk open achterdeur naar buitenspeelplaats).
- Risico's ten gevolge van buitenmilieu. Genomen maatregelen zijn: Hitteprotocol met beschermende maatregelen bij zonneschijn, regelmatige controle op begroeiing en beplanting in het bijzonder op giftigheid.
- Risico's ten gevolge van (niet) medisch handelen. Alle medewerkers (die meer dan een dag per week werken) doen jaarlijks een kinder-EHBO training. Duidelijke afspraken over gebruik

medicatie en toediening. Uitgangspunt: Medewerkers doen geen handelingen waarvoor een BIG-registratie vereist is. In geval van medische nood (te denken valt aan vergiftiging) wordt onmiddellijk 112 gebeld, zeker ook voor ruggenspraak.

1.2.3 Voorbeelden op het domein Sociale Veiligheid

- Grensoverschrijdend gedrag. Genomen maatregelen zijn: instelling vertrouwenspersoon, interne en externe klachtenregeling.
- Kindermishandeling. Genomen maatregelen zijn: uitvoering vierogenbeleid, gebruik meldcode, regelmatig agendapunt op teambesprekingen..
- Vermissing. Genomen maatregelen zijn: afsluiting fysieke ruimte (hek rondom, voordeur gesloten), afspraken en duidelijk toezicht bij halen/brengen.

1.3 Omgang met kleine risico's

Volgens onze missie bieden wij de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Hiervoor hebben we voor de medewerkers duidelijke werkinstructies opgesteld. We willen de kinderen echter niet over-beschermen, want daarmee doen we hen uiteindelijk geen goed. Derhalve beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's, maar aanvaarden wij kleine risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

- Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.
- Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen
- Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.
- Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

In onze aanvaarding van de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen ligt het ontwikkelingsdoel dat de kinderen op een juiste manier met risico's leren omgaan. Aan de hand van deze duidelijke afspraken leren kinderen gemiddeld vanaf hun tweede levensjaar om te gaan met diverse kleine risico's. Hiervoor hebben we duidelijke huisregels opgesteld en vanuit onze pedagogiek bootsen alle medewerkers dit gedrag voor. Denk ten aanzien van gezondheid bijvoorbeeld aan het handenwassen na toiletbezoek of hoe om te gaan met een zakdoek. Ten aanzien van veiligheid denken we aan het 'lopen op de gang' of de afspraken omtrent het gebruik van gereedschappen bij activiteiten. Om risicovolle speelsituaties wel voldoende veilig te houden, moeten kinderen zich in het bijzonder tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken en huisregels. Daarnaast zijn er algemene afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen bijvoorbeeld dat ze niet met de afvalemmer mogen spelen, die is van juffie.

2 Veiligheid

2.1 Huishoudelijke regels

Regels gebruiken we om kinderen en ouders/verzorgers te laten weten waar ze aan toe zijn. Bij het naleven van de regels wordt het kind zoveel mogelijk op een niet bestraffende manier benaderd. Voor kinderen die dat nodig hebben worden echter zeer duidelijk de grenzen aangegeven. De leidster biedt het kind een alternatief aan of komt fantasievol te hulp, afhankelijk van de leeftijd van het kind en of het kind vaak over grenzen gaat of niet.

Voor het wennen van ouders zal de eerste twee maanden iemand aangewezen worden die je welkom heet en wegwijs helpt maken, die je een keer belt, hoe gaat het. Die de nieuwe ouders zelf ook aan kunnen spreken, bellen. Het naleven van huisregels voor brengen, halen, contact over kindzorg, is een zorgpunt waar we als gemeenschap met elkaar en elkaars kinderen te maken hebben, in de cultuur en gewoonten van het pedagogisch beleidsplan.

2.1.1 Achterwacht

Bij ziekte of andere calamiteiten van de leidster is er een achterwacht aanwezig in het gebouw of zodanig bereikbaar dat deze binnen 15 minuten aanwezig is. De achterwacht is geregeld in de opvang aanwezig zodat de kinderen deze ook kennen en daardoor geen vreemde voor hen is.

2.1.2 Organisatorische regels

Er is een vast dagritme, zodat de herkenningsmomenten voor de kinderen duidelijk zijn.

Ouders brengen hun kind, groeten leidster, en komen ook (7 min.) binnen, met hun kind mee. Dan neemt ouder afscheid, draagt kind over aan leidsters. Er wordt alleen aan tafel gegeten en er worden geen snoep, koekjes e.d. van thuis meegenomen.

Er wordt onder toezicht buiten op de speelplaats gespeeld.

Wandelen geschiedt alleen maar in de directe omgeving van De Bakermat onder begeleiding.

Bij het ophalen zorgen de ouders dat de kinderen hun jas en tas e.d. meenemen en de leidsters een groet geven ten afscheid zodat het duidelijk is dat de verantwoordelijkheid is overgedragen.

Afmelden

Afmelden voor het KDV via de ouderlogin, per e-mail of telefonisch via telefoonnummer 026 – 737 0215, 06 – 3613 9517.

Ophaalformulier

Wanneer iemand anders het kind ophaalt dan de ouders/verzorgers dient dit van tevoren gemeld te zijn, anders kan het kind niet meegegeven worden. Er zijn formulieren (zie bijlage) over het ophalen door derden wanneer uw kind vaak door een ander wordt opgehaald.

Incidentele extra opvang is alleen mogelijk wanneer dit minstens een week van tevoren is gevraagd en de samenstelling van de groep dit toelaat. Voor deze extra dagdelen opvang wordt later een extra rekening gestuurd.

Vakantie melding

In de maand voorafgaande aan een vakantieperiode vragen we graag ouders ons te melden of kinderen dan wel of niet komen.

Medicijnformulier

Bij het toedienen van medicijnen door een leidster dient van tevoren het formulier toediening medicijnen te worden ingevuld en ondertekend (zie bijlage).

Ziek zijn is niet fijn

Wanneer kinderen tijdens aanwezigheid bij de opvang ziek worden wordt er gehandeld volgens het protocol zieke kinderen (zie bijlage).

2.1.3 Pedagogische regels

We proberen een kind te leren dat:

het soms op zijn/haar beurt moet wachten;

het op haar/zijn gemak mag spelen, eten

je dingen soms moet delen;

je naast elkaar kan spelen, elkaar moet kunnen verdragen;

het niet leuk is een ander te plagen of pijn te doen;
je geen lelijke woorden mag zeggen
je niet aan spullen van de leiding komt of spullen van andere kinderen pakt;
je moet leren stil te zijn als er gezongen of verteld wordt;
gillen en schreeuwen niet prettig is;
je niet mag rennen of glijden in de huiskamer;
je niet op je sokken mag lopen maar sloffen of schoenen moet dragen;
opruimen erbij hoort; is er iets gemorst dan zelf opruimen;
deuren niet om mee te spelen zijn;
schoenen niet op de bank horen;
voor de maaltijd was je je handen;
eten gebeurt aan tafel;
binnenspeelgoed binnen blijft;
de WC en de wastafel niet om te spelen zijn;
na toiletbezoek was je je handen;
je zorgvuldig omgaat met speelgoed;
de schuur niet is om in te spelen;
je niet botst met rijdend materiaal;

2.2 Huishoudelijke regels m.b.t. veiligheid n.a.v. Risico Inventarisatie & Evaluatie

De Bakermat hecht aan een veilige omgeving voor de kinderen en de leidsters. Ook vinden wij het belangrijk om de veiligheidsaspecten en afspraken, ook al lijken ze soms heel vanzelfsprekend, duidelijk op te schrijven. In dat kader wordt minimaal jaarlijks een (wettelijk verplichte) risico inventarisatie en evaluatie gedaan van alle ruimtes (binnen en buiten) van de Bakermat. De huishoudelijke regels die wij hanteren om de veiligheidsrisico's zo veel mogelijk te verkleinen of zelfs te vermijden staan hieronder genoemd. Eventuele wijzigingen of aanpassingen worden in een afzonderlijk plan van aanpak benoemd.

Veiligheidsafspraken met kinderen (hier wordt dagelijks door de leidsters op toegezien)	Risico dat verkleind dan wel vermeden wordt
Niet rennen in de gang / binnenruimten. Niet botsen met rijdend speelgoed.	Kind / medewerker glijdt uit of botst
Uitkijken met spelen in de buurt van ruiten	Kind en/of medewerker valt door glas in of naast de deur of door ruit van raam.
Drink thee rustig aan tafel	Kind krijgt hete thee over zich heen
Ruim speelgoed na gebruik op	Kind of medewerk(st)er struikelt over speelgoed
Binnen niet gooien met voorwerpen	Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden
Veiligheidsafspraken met pedagogisch medewerkers (worden dagelijks uitgevoerd)	
Laat geen spenen aan koorden om de nek hangen	Kind blijft met kleding aan knop van het bed hangen
Sluit de keuken af voor kinderen door een hekje voor de keukendeur te plaatsen en deze consequent te sluiten. Plaats de oven buiten het bereik van kinderen.	Kind brandt zich aan de oven(ruit)
Plaats geen opstapmogelijkheden in de buurt van kranen waar kinderen niet hoeven te komen of worden gewassen	Kind brandt zich aan heet water of warmwaterkraan
Plaats de waterkoker zo dat een kind er niet makkelijk bij kan, bijvoorbeeld hoog of ver naar achteren	Kind krijgt heet water uit de waterkoker over zich heen
Drink geen thee als kinderen op schoot zitten	Kind krijgt hete thee over zich heen
Gebruik theekopjes met goede oortjes	Kind krijgt hete thee over zich heen
Maak geen thee klaar in de buurt van de kinderen	Kind krijgt hete thee over zich heen
Zet theekopjes ver op tafel /aanrecht	Kind krijgt hete thee over zich heen
Verwijder direct afval op trappen en vloeren.	Kind en/of medewerker glijdt binnen uit op gladde of natte vloer.
Droog bij nat weer de vloer nadat de kinderen weer binnen zijn gekomen.	Kind of medewerk(st)er glijdt bij het naar binnen gaan uit op een gladde of natte vloer
Controleer de vloer regelmatig op speelgoed en andere voorwerpen	Kind of medewerk(st)er struikelt over speelgoed dat op de grond is gevallen
Berg lotions e.d. hoog op, zodat kinderen op de aankleedtafel er niet bij kunnen	Kind heeft toegang tot lotions en alcohol
Berg lucifers / aansteker altijd op na gebruik, in een kast of lade met slot	Kind heeft toegang tot lucifers / aansteker
Berg trapje op of klap het in	Kind klautert op een onbewaakt moment op de aankleedtafel
Het kind mag niet alleen de trap op klimmen. Houd toezicht op de trap	Kind klautert op een onbewaakt moment op de aankleedtafel
Kijk eerst of er geen kinderen onder de aankleedtafel zitten voordat de hoogte van de aankleedtafel wordt aangepast	Kind komt onder de in hoogte verstelbare aankleedtafel bekneld te zitten
Blijf altijd bij het kind dat op de aankleedtafel ligt	Kind valt van de aankleedtafel doordat het zich van de aankleedtafel afdraait
Leg vooraf alle benodigdheden klaar	Kind valt van de aankleedtafel doordat het zich van de aankleedtafel afdraait
Begeleid het kind bij het naar boven en beneden klimmen	Kind valt van het trapje van de aankleedtafel voor of na het verschonen

Leg kinderen in een bed waar ze niet uit kunnen	Kind klimt vanaf het bed uit het raam en valt of kan uit bed en via een stoel uit het raam klimmen
Sluit het spijlenhek goed er zorg dat er geen beddengoed tussen komt te zitten	Kind komt klem te zitten tussen het matras en de bedombouw
Sluit alle sluitingen goed	Kind valt uit bed doordat het de spijlen, zijwand of dakje zelf kan verwijderen
Houd altijd toezicht	Kind valt uit bed of bed valt om
Medicijnen mogen niet bereikbaar zijn	Kind krijgt medicijnen binnen
Berg schoonmaakmiddelen hoog op	Kind krijgt schoonmaakmiddelen binnen
Berg schoonmaakmiddelen op in een afgesloten kast	Kind krijgt schoonmaakmiddelen binnen
Sluit kastdeur altijd af	Kind krijgt schoonmaakmiddelen binnen
Verwijder direct sigaretten(peuken) op het terrein	Kind eet of pakt sigaretten(peuk)
Sluit de keukenlade af door een slot aan te brengen en deze consequent te sluiten	Kind snijdt zich aan een mes
Sluit de kantooruimte af voor kinderen door een hekje te plaatsen voor het kantoor en deze consequent te sluiten	Kind snijdt zich aan kantoorartikelen of kind krijgt toner van kopieermachine binnen
Controleer regelmatig op kleine voorwerpen	Kind stopt kleine voorwerpen (kraaltjes, steentjes etc.) in mond, neus of oren
Als groot en klein samenspelen, dan met speelgoed van de kleintjes of speel zelf mee	Kind stopt kraaltjes of ander klein speelgoed in de mond, neus en oren
Laat grotere kinderen hun speelgoed na gebruik goed opruimen	Kind stopt kraaltjes of ander klein speelgoed in de mond, neus en oren
Berg plastic zakken op in kantoor met hek en sluit dit consequent	Kind trekt plastic zak over het hoofd
Laat kinderen onder begeleiding de stoel in en uit klimmen	Kind valt tijdens het in of uit een hoge (kinder)stoel klimmen
Plaats de beweeglijke kinderen naast de pedagogisch medewerker	Kind valt uit de hoge (kinder)stoel
Zet (beweeglijke) kinderen vast met een tuigje	Kind valt uit de hoge (kinder)stoel
Til kinderen niet aan de handen op	Kind wordt aan de handen opgetild en elleboog raakt daardoor uit de kom
Veiligheidsafspraken met pedagogisch medewerkers (worden wekelijks uitgevoerd)	
Houd het kind in de gaten of het eventueel slecht ziet of motorische problemen heeft	Kind botst tegen een object of een ander kind
Controleer spenen regelmatig op scheurtjes	Speengedeelte wordt van fopspeen afgebeten en kind krijgt deze achter in de keel
Controleer regelmatig of stopcontacten nog voorzien zijn van stopcontactbeveiligers.	Kind komt in contact met elektriciteit door kapotte snoeren of stopcontacten
Controleer of stiksel van speelgoedbeest niet los laat	Kind krijgt koordje om de nek
Controleer speelgoed en verwijder speelgoed dat stuk is	Kind verwondt zich aan speelgoed (scherp speelgoed of splinters)
Veiligheidsafspraken met pedagogisch medewerkers (worden maandelijks uitgevoerd)	
Controleer speelgoed regelmatig of het nog heel is of scherpe randen heeft	Kind verwondt zich aan speelgoed (scherp speelgoed of splinters)
Controleer meubilair regelmatig op splinters	Kind stoot zich tegen of bezeert zich aan meubilair
Vervang spenen regelmatig	Speengedeelte wordt van fopspeen afgebeten en kind krijgt deze achter in de keel

2.3 Toezicht, veiligheid en hygiëne

De Bakermat dient te voldoen aan de regels zoals deze gesteld zijn in de wet kinderopvang. De GGD is het controlerende orgaan en zij doen verslag in een inspectierapport dat ter inzage ligt op De Bakermat.

Als gevolg van wet- en regelgeving wordt het handelen met betrekking tot veiligheid en gezondheid uitgewerkt in risico-inventarisaties en protocollen. Protocollen horen niet alleen op schrift te staan maar het is belangrijk regelmatig stil te staan bij de wijze van handelen in geval van een brand of ongeval. Een jaarlijkse oefening van het personeel maakt dat iedereen weet waar die protocollen liggen, wat er in staat en hoe deze in de praktijk uitgevoerd moeten worden. Zodoende kunnen ze geëvalueerd en eventueel bijgesteld worden.

Bijna alle medewerkers hebben een BHV (Bedrijfshulpverlening) en/of een kinder EHBO certificaat. Er is altijd minstens één persoon op De Bakermat aanwezig met een kinder EHBO certificaat.

Van alle kinderen die een contract hebben met De Bakermat hebben de ouders een calamiteitenformulier ingevuld zodat De Bakermat op de hoogte is van relevante bijzonderheden van de kinderen en zo adequaat kan handelen in geval van nood. Ouders wordt gevraagd veranderingen schriftelijk door te geven aan De Bakermat.

Het komt voor dat richtlijnen en regels in strijd zijn met andere regels of met de pedagogische uitgangspunten die De Bakermat hanteert. In zo'n geval zullen wij met de oudercommissie en betreffende instanties in overleg treden om zo de best mogelijke oplossing te vinden.

2.4 Calamiteitenplan

In geval van een calamiteit/ongeval:

1. blij rustig en zorg voor de veiligheid van alle betrokkenen;
2. maak een inschatting van de situatie;
3. stel de kinderen gerust;
4. bepaal wat er moet gebeuren (kinderen evacueren, anderen alarmeren);
5. bel indien nodig de ouders, 112, ambulance, dokter;
6. bel indien nodig de achterwacht;
7. zorg dat achteraf iedereen (ouders, leiding) een goed verslag krijgt van het gebeurde.

Het volgende moet in orde zijn:

1. aanmeldingsformulier is volledig ingevuld;
2. calamiteitenformulier is volledig ingevuld, up to date en goed bereikbaar;
3. inentingsgegevens zijn hierop bijgewerkt;
4. absentielijst is bijgewerkt aan begin van de dag;
5. ontruimingsplan hangt bij de brandhaspel;
6. EHBO doos hangt zichtbaar midden in de ruimte;
7. actuele telefoonlijst hangt op whiteboard in de groep en op kantoor;
8. alle medewerkers zijn op de hoogte van bovenstaande.

In geval van een ongeval wordt als volgt gehandeld:

Kleine wondjes en ongevallen worden door ons zelf verzorgd. De EHBO-doos hangt aan de muur bij de kindertoiletten. Bij een ernstig ongeval wordt het kind onmiddellijk naar de EHBO van het ziekenhuis gebracht, zo nodig met de ambulance. De leidster die achterblijft informeert zo snel mogelijk de ouders. Wanneer de nood niet zo hoog is (bijv. mogelijk gebroken arm) worden de ouders gebeld en gevraagd te komen en met hun kind naar het ziekenhuis te gaan. Als er een leidster met auto en extra persoon aanwezig is kan het kind door het personeel vervoerd worden. In een ander geval wordt een taxi gebeld.

Belangrijke telefoonnummers:

Ambulance: 112

Centrale huisartsenpost: Huisartsendienst Regio Arnhem 0900-1598
Elderhofseweg 51, 6842 CR Arnhem

A.B.C. Taxicentrale: 026 – 325 0000

Spoed telefoonnummer Therapeuticum Aquamarijn 026 – 351 3719

2.5 Protocol gebruik kinderwagen

Voor veilig slapen volgt Speelatelier De Bakermat de adviezen van NCJ (<https://www.ncj.nl/programma-s-producten/preventie-wiegeendood/adviezen-veilig-slapen>) en de denklĳn die GGDGHOR hierover heeft opgesteld.

Een kind slaapt in principe in een bed in de slaapkamer. Een baby die nog helemaal moet wennen bij anderen te zijn, houden we in onze nabijheid en ze slapen dan veelal. Een jonge baby wordt soms in de kinderwagen te slapen gelegd. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het te slapen leggen van een baby in de kinderwagen mag totdat het kind kan rollen of de leeftijd heeft bereikt waarop het kan gaan rollen, i.h.a. is dit rond een leeftijd van 6 tot maximaal 9 maanden.
- Een baby wordt op de rug te slapen gelegd.
- De kinderwagen staat op de groep. Bij mooi weer kan de kinderwagen meegenomen worden naar buiten, maar alleen als de medewerker ook buiten is. Ook wordt zorg gedragen voor een niet te warme plek (schaduwplek buiten of binnen bij het raam).
- Als er een baby in de kinderwagen ligt gaat de kap omlaag.
- Een baby in de kinderwagen blijft onder direct toezicht van een leidster. Bij een baby die slaapt in een bedje kijken we om 15 minuten.
- Ouders geven schriftelijke toestemming voor het gebruik van de kinderwagen.

Toestemmingsformulier slapen baby in kinderwagen

Ondertekenden, ouder(s) van _____, geboortedatum _____ geven hierbij aan Speelatelier De Bakermat wel/geen* toestemming om hun kind te laten slapen in de kinderwagen van De Bakermat. Zodra het kind kan gaan rollen zal De Bakermat de kinderwagen niet meer gebruiken als slaapplek voor hun kind.

Ondertekening ouder(s)

_____
Naam:

_____
Naam:

3 Gezondheid

3.1 Ziekte en medicijnen

Zieke kinderen kunnen De Bakermat niet bezoeken. Dit in het belang van het kind zelf, maar ook in het belang van de in de groep aanwezige kinderen.

Van een bezoek aan de arts willen wij een bericht via email, nodig bij een kinderziekte, vlekjes, uitslag, hoofdluis...alles wat besmettelijk kan zijn. De besmetting is altijd een feit...dat gaat nou eenmaal door, maar we hebben hierin een verantwoordelijkheid naar elkaar als gemeenschap. Wij schrijven hiervan een mededeling in de hal.

Bij geval dat 4 of meerdere kinderen tegelijk besmet zijn met een kinderziekte, of virus is de Bakermat verplicht hiervan melding te doen bij de GGD.

Bij twijfel aan de aard of aan de besmettingsgraad zal De Bakermat zij zich aan de hand van haar waarnemingen altijd oriënteren en laten adviseren door de GGD of door een arts. Anonimiteit is bij deze raadpleging van arts of GGD gegarandeerd.

De Ouders wordt gevraagd om naar een arts te gaan om haar of zijn mening over wel of niet een kinderziekte en ons daarvan op de hoogte te brengen.

Een kind is ziek als:

- het koorts heeft (38,4 °C of hoger);
- het ondertemperatuur heeft (36,0 °C of lager)
- het zich niet meer kan handhaven in de groep omdat het zich niet lekker voelt;
- er sprake is van een besmettelijke ziekte, zoals bof, diarree, hoofdluis, impetigo/krentenbaard, geelzucht, loopoor, waterpokken (totdat ze zijn ingedroogd), mazelen, wormen, kinkhoest, besmettelijke huidinfecties. Zie hiervoor het protocol zieke kinderen in de bijlagen van dit beleidsplan.

Medicijntoediening:

Soms kan het wenselijk zijn dat een kind medicijnen toegediend krijgt gedurende zijn verblijf op De Bakermat. Dat is een grote verantwoordelijkheid. Wij maken heldere afspraken. Er moet op toegezien worden dat het kind zijn medicijnen op tijd krijgt en ook in de juiste hoeveelheid. Zie hiervoor het formulier toediening medicijnen in de bijlagen van dit beleidsplan.

3.2 Protocol zieke kinderen

Zieke kinderen kunnen De Bakermat niet bezoeken. Dit in het belang van het kind zelf, maar ook in het belang van de in de groep aanwezige kinderen.

Een kind is ziek als:

- het koorts heeft (38,5 °C of hoger);
- het ondertemperatuur heeft (36,0 °C of lager)
- het zich niet meer kan handhaven in de groep omdat het zich niet lekker voelt;
- er sprake is van een besmettelijke ziekte, zoals bof, diarree, hoofdluis, impetigo/krentenbaard, geelzucht, loopoor, waterpokken (totdat ze zijn ingedroogd), mazelen, wormen, besmettelijke huidinfecties.

Soms wordt een kind ziek wanneer het de groep bezoekt. Om de ouders in kennis te stellen maken we gebruik van de gegevens van het calamiteitenformulier. In de meeste gevallen zullen we vragen of de ouders het kind zo spoedig mogelijk kunnen ophalen, soms zal dat direct moeten gebeuren. In het geval dat ouders niet in staat zijn om direct hun kind op te halen of niet bereikbaar zijn, wordt een tweede adres gevraagd (bijv. grootouders, buurvrouw). Deze gegevens staan ook op het calamiteitenformulier.

Richtlijnen voor overleg met de ouders indien het kind:

1. hongerig is
2. opvallend ander gedrag vertoont
3. uitslag/vlekken heeft
4. diarree heeft of moet overgeven

De ouders worden over eventuele heersende infectieziekten geïnformeerd door een briefje op het prikbord. De regeling voor infectieziekten wordt gehanteerd zoals opgesteld door de GGD. Van een aantal ziekten wordt melding gemaakt bij de GGD.

Wanneer een kind speciaal voedsel nodig heeft (dieet, overgevoeligheid e.d.) verzoeken wij de ouders/verzorgers dit voedsel aan het kind mee te geven of aan de groepsleiding te geven.

3.3 Huishoudelijke regels m.b.t. gezondheid n.a.v. Risico Inventarisatie & Evaluatie

Ook hygiëne is in de Bakermat van het grootste belang voor de gezondheid van de kinderen en van de leidsters. De aanwijzingen en regels van de Hygiëncode voor kleine instellingen in de kinderopvang, uitgebracht door de MO-groep (maart 2008) worden nageleefd. Jaarlijks wordt een risico inventarisatie en evaluatie gedaan, gericht op de gezondheidsrisico's. De huishoudelijke regels van de Bakermat met betrekking tot hygiëne staan hieronder genoemd voor de 82 mogelijke risico's die jaarlijks geëvalueerd worden. Waar mogelijk worden verbeteringen aangebracht en in een plan van aanpak opgeschreven. In de navolgende opsomming staan soms woorden als regelmatig (iets vervangen of schoonmaken). Er zijn voor het dagelijks gebruik werkplannen en schoonmaaklijsten opgesteld waarin de frequentie of het tijdstip specifiek benoemd zijn.

Gezondheidsrisico's door overdracht van ziektekiemen

1. Kind komt in contact met ziektekiemen via ongewassen handen van groepsleiding

Handen worden gewassen na contact met lichaamsvochten zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed

Handen worden gewassen na contact met vuile was of afval

Handen worden gewassen na het afvegen van de billen van een kind

Handen worden gewassen na het verschoneren van een kind

Handen worden gewassen na hoesten, niezen en snuiten

Handen worden gewassen na toiletgebruik

Handen worden gewassen voor het aanbrengen van zalf of crème

Handen worden gewassen voor het aanraken van voedsel

Handen worden gewassen voor het eten of helpen met eten

Handen worden gewassen voor wondverzorging

2. Kind komt in contact met ziektekiemen via onzorgvuldig gewassen handen van groepsleiding

De zeep wordt over de gehele handen verdeeld

Handen worden met een schone handdoek (of papier) gedroogd

Handen worden met water en vloeibare zeep gewassen

Handen worden na het wassen goed schoongespoeld

3. Kind komt in contact met ziektekiemen van zieke groepsleiding

Medewerkers weten wanneer men een arbo-arts moeten raadplegen

Medewerkers zijn op de hoogte van de ziek- en herstelmeldingsprocedure

Zieke medewerkers besteden extra aandacht aan een goede handhygiëne

4. Kind komt in contact met pus of vocht uit blaasjes/wondjes van ander kind

Bij kinderen die aan wondjes en/of blaasjes krabben, wordt extra aandacht aan handhygiëne besteed

Er wordt voorkomen dat een kind met een koortslip anderen zoent

Handen worden na aanraking van pus of wondvocht gewassen

Materialen en oppervlakken die verontreinigd zijn met pus of wondvocht worden direct met een reinigingsmiddel schoongemaakt

Pus/wondvocht wordt voordat het gaat lekken met bijvoorbeeld een wattenstaafje gedept

Speelgoed waarmee een ziek kind heeft gespeeld, wordt gereinigd voordat andere kinderen het gebruiken

Wondjes worden afgedekt

Zieke kinderen krijgen een eigen beker en bestek

Zieke kinderen krijgen eigen speelgoed

- 5. Kind komt in contact met ziektekiemen door aanhoesten of niezen door groepsleiding**
  - Pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een goede hoesthygiëne
  - Pedagogisch medewerkers wassen de handen, wanneer die na het hoesten of niezen zichtbaar vuil zijn

- 6. Kind komt in contact met ziektekiemen door aanhoesten of niezen door ander kind**
  - Aan kinderen wordt geleerd tijdens hoesten of niezen het hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen
  - Kinderen moeten de handen wassen, als blijkt dat de handen na het hoesten of niezen zichtbaar vuil zijn
  - Kinderen worden er op gewezen dat ze tijdens het hoesten of niezen de hand voor de mond moeten houden

- 7. Kind komt via snot van ander kind in contact met ziektekiemen**
  - Kinderen wordt geleerd regelmatig hun neus te snuiten

- 8. Kind komt door gezamenlijk gebruik van een zakdoek in contact met ziektekiemen**
  - Voor ieder kind wordt per keer een schone papieren zakdoek gebruikt

- 9. Kind komt via spuugdoekje of slab van ander kind in contact met ziektekiemen**
  - Kinderen hebben hun eigen spuugdoekje of slab

- 10. Kind komt via een washandje waarmee handen of monden van meerdere kinderen 'gewassen' worden in contact met ziektekiemen**
  - Gebruikte washandjes worden direct opgeruimd
  - Voor ieder kind wordt een schone washand gebruikt

- 11. Kind raakt besmet met ziektekiemen via een ander kind dat met ongewassen handen van toilet komt is**
  - Toiletten worden na ieder gebruik schoongemaakt.
  - Pedagogisch medewerker houdt controle op het toiletgebruik.
  - Pedagogisch medewerker veegt de billen van het kind af, kinderen komen niet in aanraking met (eigen) ontlasting.
  - Pedagogisch medewerker wast eigen handen en pedagogisch medewerker maakt de handen van het kind met een billendoekje schoon

- 12. Kind raakt besmet met ziektekiemen via een ander kind dat met onzorgvuldig gewassen handen van toilet komt is**
  - Pedagogisch medewerker maakt de handen van het kind met een billendoekje schoon (en pedagogisch medewerker wast eigen handen).

- 13. Kind komt door gebruik van grote closetpot in contact met ontlasting/urine**
  - Peutertoiletten zijn geplaatst en worden gebruikt door de kinderen

- 14. Kind komt door aanraken vuil potje in contact met ontlasting/urine**
  - Er worden geen potjes gebruikt

- 15. Kind komt door het aanraken van een vuile luier in contact met ontlasting/urine**
  - Vuile luiers worden direct weggegooid

16. Kind komt door een verontreinigde verschoontafel/aankleedkussen in contact met ontlasting/urine

De schoonplek wordt na ieder kind gereinigd of er wordt steeds een nieuwe onderlegger gebruikt

Het aankleedkussen wordt vervangen zodra het tijk beschadigingen vertoont

17. Kind komt door on(zorgvuldig)gewassen handen van groepsleiding in contact met ontlasting/urine

Was handen na verschonen van kinderen of het afvegen van de billen

18. Kind komt via het afdrogen van handen aan een vuile handdoek of gebruik vuile kraan in contact met ziektekiemen

Bij zichtbare verontreiniging én minimaal elk dagdeel wordt een schone handdoek gebruikt

De kraan (handcontactpunt) wordt minimaal dagelijks gereinigd

19. Kind komt via speelgoed dat wordt meegenomen naar het toilet in contact met ziektekiemen

Pedagogisch medewerker ziet er op toe ziet dat er geen speelgoed mee naar het toilet genomen wordt

20. Kind komt door poetsen met zichtbaar vuile tandenborstel in contact met ziektekiemen

N.v.t. Er worden geen tanden gepoetst.

21. Kind komt door gebruik andermans tandenborstel in contact met ziektekiemen of bloed

N.v.t. Er worden geen tanden gepoetst.

22. Kind komt via onhygiënisch opgeborgen tandenborstel in contact met ziektekiemen of bloed

N.v.t. Er worden geen tanden gepoetst.

23. Kind krijgt ziektekiemen binnen door het eten van onhygiënisch bereide voeding

Er wordt schoon keukenmateriaal gebruikt

Restjes worden niet hergebruikt

Voedsel wordt in een schone omgeving bereid

Voedselbereiding en verschonen gebeurt op gescheiden plaatsen

24. Kind krijgt gifstoffen of ziektekiemen binnen door het eten van bedorven voeding

De houdbaarheidsdatum van producten wordt voor ieder gebruik gecontroleerd
Een interne verbruikdatum (ivd) wordt na de ontvangst, de bereiding of het ontdooien van producten genoteerd

Gekoelde producten die langer dan dertig minuten buiten de koelkast zijn geweest worden weggegooid

Gekoelde producten worden na aflevering of aankoop direct in de koelkast opgeborgen

Gekoelde producten worden onder 7°C bewaard

Producten worden vlak voor gebruik uit de koelkast gehaald

Zuigelingenvoeding en moedermelk worden onder 4°C bewaard

Ouders worden geïnstrueerd geen bederfelijke voedingsmiddelen mee te nemen die langer dan 30 minuten buiten de koelkast zijn geweest

25. Kind krijgt gifstoffen of ziektekiemen binnen door ongekoeld meegebrachte borstvoeding

Eenmaal ontdooide moedermelk wordt binnen 24 uur verstrekt
Ouders ontvangen een instructie over de behandeling van afgekolfde moedermelk
Gekolfde moedermelk wordt door ouders gekoeld vervoerd
Genummerd in de koelkast

26. Kind krijgt ziektekiemen binnen door meegebrachte (thuis)bereide poedermelk

Er wordt alleen zuigelingenvoeding in poedervorm geaccepteerd

27. Kind krijgt ziektekiemen binnen via onhygiënisch bereide flesvoeding

Bevroren moedermelk wordt in de koelkast of onder de kraan met stromend water van ongeveer 20°C ontdooit
Flesvoeding staat tijdens het voeden niet langer dan één uur buiten de koeling
Resten flesvoeding worden weggegooid
Voor zuigelingenvoeding die voor de hele dag bereid wordt, wordt gekookt water (dat voor gebruik afgekoeld is) gebruikt

28. Kind krijgt ziektekiemen binnen krijgt via onzorgvuldig gereinigde fles/speen

De schone flessen worden in de koelkast bewaard
Flessen van kinderen jonger dan zeven maanden worden na elke voeding gesteriliseerd
Flessen en spenen worden dagelijks gesteriliseerd
Ieder kind heeft een eigen fles

29. Kind krijgt door gebruik van andermans drinkbeker of bestek ziektekiemen binnen

Drinkbekers en bestek worden na ieder gebruik afgewassen
Kinderen hebben per maaltijd hun eigen servies

30. Kind komt door aanraken van afval in contact met ziektekiemen

De afvalbakken worden dagelijks leeggemaakt

31. Kind komt via een vuile vaatdoek in contact met ziektekiemen

Bij zichtbare verontreiniging, elk dagdeel een schone vaatdoek wordt gepakt
na vuile klusjes én minimaal elk dagdeel een schone vaatdoek wordt gepakt
De vaatdoek na gebruik met heet stromend water wordt uitgespoeld

32. Kind krijgt door gebruik van een vuile of andermans fopspeen ziektekiemen binnen

Fopspenen worden gescheiden van elkaar opgeborgen in eigen mandjes
Fopspenen worden in schone bakjes opgeborgen
Fopspenen worden minimaal wekelijks gesteriliseerd

33. Kind komt via gezamenlijk gebruikt beddengoed in contact met ziektekiemen

Lakens worden na verschonen gewassen op 95 °C
Elk kind ligt in eigen bedje en vaste plek, in eigen lakens, die dan weer worden verschoond als kind niet komt.
Groepsleiding ziet er op toe dat kinderen een eigen slaapzakjes hebben
Zichtbaar vuil beddengoed direct wordt verschoond

34. Kind komt via vuil speelgoed in contact met ziektekiemen

Groepsleiding vervangt beschadigd speelgoed direct
Speelgoed dat in de mond genomen wordt, wordt dagelijks gereinigd
Speelgoed voor binnen en buiten wordt gescheiden gehouden
Zichtbaar verontreinigd speelgoed wordt direct gereinigd
Speelgoed wordt wekelijks schoongemaakt

35. Kind komt via vuile verkleedkleden in contact met ziektekiemen, allergenen of huisstofmijten

De verkleedkleden worden op 60°C gewassen of verkleedkleden die op 40°C gewassen worden, worden na het wassen in de droger gedroogd
Verkleedkleden worden maandelijks gewassen
Wanneer zieke kinderen met verkleedkleden spelen, worden de kleden extra gewassen

36. Kind komt via onzorgvuldig of niet gewassen stoffen speelgoed / knuffels in contact met ziektekiemen

Knuffels en stoffen speelgoed worden maandelijks gewassen
Er worden alleen stoffen speelgoed en knuffels aangeschaft die op 60°C gewassen kunnen worden of speelgoed en knuffels die op 40°C gewassen worden, worden na het wassen in de droger gedroogd
Wanneer zieke kinderen (met bijvoorbeeld een koortslip) met de knuffels voor algemeen gebruik spelen, worden de knuffels direct extra gewassen

37. Kind komt via met ontlasting vervuild zwembadwater in contact met ziektekiemen

N.v.t. Er is geen zwembadje

38. Kind komt door zichtbaar vervuild zwembadwater in contact met ziektekiemen

N.v.t. Er is geen zwembadje

39. Kind krijgt ziektekiemen binnen doordat waterspeelgoed aanzet tot het drinken van zwembadwater

N.v.t. Er is geen zwembadje

40. Kind komt door eten, drinken / snoepen in het zwembadje in contact met ziektekiemen

N.v.t. Er is geen zwembadje

41. Kind komt via (uitwerpselen van) ongedierte in contact met ziektekiemen

Afval (buiten) wordt in gesloten containers of zakken opgeborgen
Etenresten worden afgesloten bewaard en kruimels worden opgeruimd
Uitwerpselen van ongedierte worden direct opgeruimd
Bij overlast van vliegen wordt een vliegenlamp gemonteerd op de plaats waar vliegen het gebouw binnen komen

42. Kind komt door bijten of krabben van een dier in contact met ziektekiemen

Pedagogisch medewerkers zijn alert op het voorkomen dat kinderen door een dier gebeten of gekrabd worden
Bij bezoek aan dieren is er steeds voldoende begeleiding aanwezig
Als dieren gevoerd worden, let de pedagogisch medewerker op dat dit voorzichtig gebeurt

Gezondheidsrisico's als gevolg van het binnenmilieu

43. Kind verblijft in bedompte ruimte

Er wordt extra geventileerd tijdens bewegingsspelletjes
Gedurende de nacht wordt geventileerd
Ramen of ventilatieroosters zijn geopend of de mechanische ventilatie staat voldoende hoog

44. Kind verblijft in een te koude ruimte

De temperatuur wordt regelmatig gecontroleerd en is in de verblijfsruimte niet lager dan 17°C

45. Kind verblijft in een te warme ruimte

De ramen en deuren worden wijd opengezet, als de temperatuur binnen oploopt boven de 25°C
De temperatuur in de verblijfsruimte wordt op 20°C ingesteld en het ventilatiegedrag wordt aangepast wanneer de temperatuur oploopt
Op warme dagen wordt 's nachts geventileerd om het gebouw af te koelen

46. Kind verblijft in een muffe (vochtige) ruimte.

In de verschillende ruimtes worden temperatuurverschillen van meer dan 5°C voorkomen
Ventilatiegedrag wordt aangepast als de activiteit daarom vraagt
De luchtvochtigheid wordt regelmatig gecontroleerd en ligt tussen de 40% en 60%

47. Kind verblijft in een te droge ruimte

Controleer de luchtvochtigheid regelmatig, streef naar een luchtvochtigheid tussen de 40% en 60%
De was wordt in de ruimte op een wasrek te drogen gehangen

48. Kind komt via stoffering van verblijfsruimtes in aanraking met allergenen

Er worden alleen kortpolige vloerkleden gebruikt
Gordijnen worden periodiek gewassen
Niet wasbare textiel (zoals kussens of matrassen) wordt van een mijtenwerende hoes voorzien
Textiel wordt op minimaal 60°C gewassen

49. Kind verblijft in een ruimte met rook

Er wordt extra geventileerd tijdens het branden van kaarsen
Kinderen wordt toegang tot ruimtes waar gerookt verboden. Er wordt binnen niet gerookt.

50. Kind verblijft in stoffige ruimte

De vloer en het meubilair wordt dagelijks gereinigd
Droogbloemen, knutselwerken en dergelijke die niet gereinigd worden, worden na een maand verwijderd
Hoger gelegen oppervlakken worden wekelijks gereinigd
Planten met harige bladeren (geraniums of Kaapse viooltjes) worden verwijderd
Verticale oppervlakken worden maandelijks gereinigd
Er wordt stofvrij schoolkrijt gebruikt
Schoolborden worden met een vochtige doek schoongemaakt
Wekelijks wordt stof van stengels en bladeren van kamerplanten gespoeld

51. Kind wordt blootgesteld aan vluchtige stoffen

Er worden geen sterk geurende producten gebruikt
Er worden geen wasbenzine, terpentijn, verfabijtmiddelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen gebruikt
Er wordt alleen lijm op waterbasis gebruikt
Er wordt geen verf, vlekkenwater of boenwas gebruikt waar kinderen bij zijn
In ruimtes met kinderen worden geen spuitbussen (verf, haarlak en luchtverfrissers) gebruikt

52. Kind wordt blootgesteld aan gassen uit (open) verbrandingstoestellen

In de leefruimte en slaapruijnte is geen verbrandingstoestel aanwezig

53. Kind verblijft in ruimte met asbest

Voor de ingebruikneming is alle asbest uit het gebouw verwijderd door een gecertificeerd bedrijf

54. Kind krijgt schadelijke stoffen binnen via de ventilatievoorziening

Ventilatieroosters worden minimaal 3-maandelijks gereinigd
Verontreinigde lucht komt niet via de ventilatievoorzieningen in de binnenruimte terecht

55. Kind wordt blootgesteld aan lawaai

Bij geluidsoverlast worden passende maatregelen genomen
Luidruchtige werkzaamheden worden zo gepland dat geluidsoverlast voorkomen wordt

56. Kind drinkt water uit loden leiding

N.v.t. Er zijn geen loden leidingen aanwezig in het gebouw, voor de ingebruikneming is het leidingstelsel vernieuwd

57. Kind verblijft in een ruimte met (huis)dieren die een allergie kunnen oproepen

Dieren worden alleen toegelaten na overleg met de ouders
Groepsleiding ziet er op toe dat kinderen na contact met dieren hun handen wassen
Kinderboerderijen worden alleen bezocht na overleg met de ouders

58. Kind verblijft in een ruimte met planten die een allergie kunnen oproepen

Potgrond wordt jaarlijks verschoond
Potten en schotels met schimmelvorming worden direct vervangen of gereinigd

59. Kind verblijft in een vervuilde ruimte doordat schoonmaak ontoereikend is

De ruimtes worden dagelijks en wekelijks schoongemaakt
Zichtbaar verontreinigde ruimtes worden direct schoongemaakt

60. Kind verblijft in een ruimte tijdens schoonmaakwerkzaamheden

Als er in het bijzijn van kinderen wordt gestofzuigd met een stofzuiger zonder HEPA-filter, worden de ramen wijd opengezet. De stofzuiger heeft een HEPA-filter.
Bij handmatig stofwissen worden stofbindende doeken gebruikt, we soppen met groene zeep.
De vloer wordt gedweild als de kinderen slapen of 'van de vloer' zijn, d.w.z. in de box of op een stoel.

61. Kind komt in contact met allergenen via het beddengoed

Dekbedden en dekens worden maandelijks gewassen
(Hoes)lakens worden wekelijks gewassen
Bij gedeelde bedjes voor kinderen vanaf twee jaar worden persoonlijke hoofdluiers gebruikt, die goed kunnen worden ingestopt

62. Kind komt in contact met allergenen of huisstofmijten via verkleedkieren of speellappen

Verkleedkieren en speellappen worden maandelijks gewassen
De verkleedkieren en speellappen kunnen op 60 °C gewassen worden

63. Kind komt in contact met allergenen of huisstofmijten via knuffels

Knuffels en stoffen speelgoed worden maandelijks gewassen
Knuffels en stoffen speelgoed kunnen op 60 °C gewassen worden

Gezondheidsrisico's als gevolg van het buitenmilieu

64. Kind wordt blootgesteld aan stuifmeel van gras, onkruid of bomen die een allergie kunnen oproepen

Er worden geen planten aangeschaft die allergene stuifmeel verspreiden
Tweewekelijks wordt de buitenruimte grondig gecontroleerd en onkruid wordt verwijderd

65. Kind komt via in zandbak aanwezige ontlasting (hond/kat) in contact met ziektekiemen

Er wordt voorkomen dat kinderen eten of drinken in de zandbak
Groepsleiding ziet er op toe dat kinderen hun handen wassen na het spelen in het zand
Het zand wordt verschoond als uitwerpselen van honden of katten in het zand worden aangetroffen, die er langer dan 3 weken in hebben gelegen
Indien nodig worden uitwerpselen van honden en katten met ruim zand uit de zandbak geschept
Indien nodig wordt voorkomen dat honden en katten toegang hebben tot de zandbak

66. Kind wordt door een teek gebeten

Groepsleiding ziet er op toe dat kinderen beschermende kleding dragen bij wandelingen in bossen
Kinderen worden op teken en tekenbeten gecontroleerd als ze rondom struiken hebben gespeeld

67. Kind wordt door een bij of wesp gestoken

Bij buiten drinken worden rietjes gebruikt om te voorkomen dat een bij of wesp in de mond of keel terecht komt
Bij overlast wordt een hor voor raam of deur geplaatst om insecten te weren
In de buitenruimte wordt zoet eten en drinken beperkt
Plakkerige handen en monden worden bij buitenspelende kinderen direct schoongemaakt

68. Kind krijgt een zonnesteek

Bij extreme hitte wordt de duur van het buitenspelen beperkt
Bij extreme hitte wordt het spel aangepast, zodat grote inspanning wordt vermeden
Groepsleiding ziet er op toe dat kinderen niet te lang in de zon spelen

69. Kind droogt uit

Bij hoge temperaturen wordt extra drinken aangeboden

70. Kind verbrandt door de zon

Er wordt op toegezien dat kinderen zoveel mogelijk een T-shirtje en een zonnehoedje dragen als ze buitenspelen

Er wordt voor kinderen anti-zonnebrandmiddel met een factor (SPF) van ten minste 20 en het middel beschermt zowel tegen uv-a-straling als tegen uv-b-straling

Kinderen onder de twaalf maanden worden niet aan direct zonlicht blootgesteld

Kinderen worden om de twee uur opnieuw ingesmeerd

Kinderen worden van begin mei tot eind september op alle dagen dat het zonnig of half bewolkt is ingesmeerd; ook als ze in de schaduw spelen

Tussen 12.00 en 15.00 uur wordt er op toegezien dat kinderen zoveel mogelijk in de schaduw spelen

71. Kind raakt onderkoeld

Bij extreem lage temperaturen wordt de duur van het buiten spelen beperkt

Er wordt voor goede kleding gezorgd als het erg koud is

72. Kind komt in contact met bestrijdingsmiddelen

Er worden op de buitenspeelplaats geen voor kinderen schadelijke

Bestrijdingsmiddelen gebruikt

73. Kind wordt blootgesteld aan chemisch vervuilde grond

De bodemverontreiniging is voor de aanleg van de tuin en speelplaats onderzocht en er zijn geen verontreinigingen aangetroffen

74. Kind wordt blootgesteld aan verontreinigde buitenlucht

Er is onder normale omstandigheden geen sprake van luchtverontreiniging

Gezondheidsrisico's ten gevolge van (het uitblijven van) medisch handelen

75. Kind krijgt verkeerde medicatie toegediend

Er worden alleen medicamenten verstrekt worden die al eerder thuis verstrekt zijn

Er worden alleen medicijnen verstrekt als een schriftelijk voorschrift van een arts aanwezig is

Er worden alleen medicijnen in de originele verpakking met bijsluiter verstrekt

Er wordt een afvinklijst gehanteerd zodat wordt voorkomen dat een medicijn twee keer wordt toegediend

Er wordt vastgelegd wie de medicijnen verstrekt

Gezondheidskenmerken en bijzonderheden op dit vlak worden in het dossier van het kind vastgelegd

Misverstanden worden voorkomen door een schriftelijke overdracht

Vóór het verstrekken van het medicament wordt de bijsluiter gelezen

Er is een afspraak gemaakt met een huisarts in de buurt, zodat in geval van calamiteiten hierop teruggevallen kan worden

76. Kind krijgt een bedorven medicament toegediend

De houdbaarheidsdatum van het medicijn wordt voor toediening gecontroleerd

Medicijnen worden in de originele verpakking met houdbaarheidsdatum bewaard

Medicijnen worden zo nodig in de koelkast bewaard

77. Kind krijgt paracetamol krijgt zonder diagnose

Pijnstillers of koortsverlagende medicijnen worden alleen op doktersadvies verstrekt

78. Kind wordt niet of onjuist medisch behandeld door een onvolledig of onjuist medische dossier

De dossiers worden actueel gehouden

Er wordt voor elk kind een 'medisch' dossier bijgehouden

Gegevens over allergieën en vaccinaties worden in het dossier opgenomen

79. Kind wordt ondeskundig medisch behandeld door personeel

Bij onvoldoende bevoegd en bekwaam personeel, worden medische handelingen uitbesteed aan bijvoorbeeld de thuiszorg

Er zijn schriftelijke instructies voor medicijnverstrekking opgesteld

80. Kind komt via een koortsthermometer in contact met ziektekiemen

De thermometer wordt na ieder gebruik met water en zeep gereinigd

De thermometer wordt voor en na ieder gebruik met alcohol 70% gedesinfecteerd

Er worden hoesjes gebruikt om te voorkomen dat de thermometer verontreinigd raakt

81. Kind komt in contact met ziektekiemen via zalf of crème

Er worden spatels, vingercondooms of rubber handschoenen gebruikt worden bij het gebruiken van crème of zalf

Er wordt geen zalf uit potjes gebruikt, maar uit tubes of wegwerpflacons

82. Kind komt in contact met andermans bloed of wondvocht

Bij bijtincidenten waarbij bloed vrij komt wordt binnen 24 uur contact opgenomen met de bedrijfsarts, huisarts of GGD

Bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd worden wegwerphandschoenen gedragen

De ondergrond wordt met water en zeep schoongemaakt

Gemorst bloed wordt met handschoenen aan verwijderd

Het oppervlak wordt daarna met ruim alcohol 70% gedesinfecteerd

Het verontreinigde oppervlak wordt schoongespoeld en nagedroogd

Met bloed bevulde kleding en linnengoed wordt op 60°C gewassen

Pleisters worden regelmatig (of wanneer ze doordrenkt zijn) verwisseld

Wondjes worden met een waterafstotende pleister afgedekt

3.4 Formulier Toediening medicijnen

Soms kan het wenselijk zijn dat een kind medicijnen toegediend krijgt gedurende zijn verblijf op De Bakermat. Dat is een grote verantwoordelijkheid. Er moet op toegezien worden dat het kind zijn medicijnen op tijd krijgt en ook in de juiste hoeveelheid.

Tijdens een drukke dag en met de zorg voor nog zoveel andere kinderen kunnen wel eens fouten gemaakt worden. Als de leid(st)er daarvoor de verantwoordelijkheid neemt is ze hoofdelijk aansprakelijk voor de gevolgen van deze gemaakte fouten.

Om te voorkomen dat een leid(st)er van De Bakermat hiermee geconfronteerd wordt, hebben wij de volgende maatregelen genomen:

Door de (huis)arts voorgeschreven medicijnen kunnen alleen worden toegediend als een schriftelijke verklaring van de (huis)arts aanwezig is op De Bakermat.

De leid(st)er van de groep van De Bakermat kan het toedienen van medicijnen altijd weigeren.

Als de leid(st)er bereid is medicijnen te geven, wordt aan de ouders/verzorgers gevraagd dit formulier te ondertekenen, waarmee zij zelf de verantwoordelijkheid nemen. Dit formulier dient ook te worden ingevuld en ondertekend bij zogenaamde zelfmedicatie. Paracetamol wordt niet gezien als zelfmedicatie en wordt alleen toegediend als er een voorschrift van de (huis)arts aanwezig is.

Hierbij geef ik toestemming om medicijnen toe te dienen aan:

Naam kind: _____

Naam medicijn: _____

Voorschrift: _____

Ik ben ervan op de hoogte dat De Bakermat zich niet aansprakelijk stelt voor eventuele gevolgen van het toedienen van dit medicijn. Ook nalatigheid m.b.t. het toedienen valt niet onder de verantwoordelijkheid van De Bakermat of de groepsleiding.

Plaats, datum _____

Handtekening ouder _____

4 Sociale veiligheid

4.1 Toestemmingsformulier ophalen door derden

Bij deze geeft de ouder van:

Voornaam kind: _____

Achternaam kind: _____

Geboortedatum: _____

toestemming aan De Bakermat dat bovengenoemd kind altijd opgehaald mag worden door:

_____

_____

zonder dat dit van tevoren doorgegeven is aan De Bakermat.

Wanneer dit eenmalig is mondeling of telefonisch doorgeven aan de betreffende groepsleiding.

Plaats, datum _____

Handtekening ouder _____

4.2 Vierogenprincipe – beleid en uitwerking

4.2.1 Vierogenprincipe - Inleiding

Naar aanleiding van een zedenzaak in Amsterdam heeft de commissie Gunning in haar rapport de term vierogenprincipe geïntroduceerd. Het vierogenprincipe betekent dat altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren, uitgaande van onderstaande vertrekpunten. Het vierogenprincipe is voor convenantpartijen de basis voor veiligheid in de kinderopvang. De ondernemer, in dit geval Speelatelier De Bakermat, dient bij de invulling van het vierogenprincipe rekening te houden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin een pedagogisch medewerker alleen op de groep of in het centrum is. Vertrekpunten van partijen zijn hiernaast:

- De uitvoering van het vierogenprincipe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn;
- De wijze waarop invulling wordt gegeven dient opgenomen te worden in het pedagogisch beleidsplan;
- Ouders en de oudercommissie worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogenprincipe (bijvoorbeeld via de website);

4.2.2 Beleid van Speelatelier De Bakermat

Bij Speelatelier De Bakermat wordt o.a. op de volgende manieren aan het vierogenprincipe voldaan:

- Alle ruimtes zijn open.
- Er wordt op de meeste dagen, met twee leidsters gewerkt.
- De eerste en de laatste anderhalf uur van de dag (d.w.z. van 07:30 – 09:00 uur en van 17:00 – 18:30 uur) zijn er meestal ouders op de groep waardoor een leidster niet alleen is. Ook kan de leidinggevende of een van de vaste vrijwilligers onaangekondigd binnenkomen.
- Op dagen dat er met één leidster gewerkt wordt is er een stagiaire, vrijwilliger (groepshulp, tuinhulp, kantoorhulp) of leidinggevende aanwezig.
- Bij het naar bed brengen van de kinderen blijven de slaapkamerdeuren open. Als dat voor het in slaap vallen van het kind beter is worden er slaapliedjes gezongen bij een bijna gesloten deur.
- Bij Speelatelier De Bakermat heerst een open, professioneel klimaat waarbij leidsters herhaaldelijk (bijvoorbeeld in teambijeenkomsten of tijdens individuele gesprekken) worden uitgenodigd om elkaar feedback te geven wat bijdraagt tot professioneel handelen. Leidsters weten dat als zij iets te moeilijk vinden om openlijk met een collega te bespreken, zij hier te allen tijden mee bij de directeur kunnen komen, en ook dienen te komen, in het belang van de kwaliteit van Speelatelier De Bakermat die telkens als belangrijkste uitgangspunt dient te worden genomen.

De Oudercommissie van Speelatelier De Bakermat heeft op 11 juni 2016 positief geadviseerd over bovenstaand beleid.

4.2.3 Praktische uitwerking vierogenprincipe met hulp van vrijwilligers

Er zijn twee mogelijkheden voor de inzet van een vrijwilliger die als tweede volwassene een “bewaker” is van de leidster die met de kinderen werkt. Hierna worden deze twee mogelijkheden benoemd en de taken en verantwoordelijkheden van de vrijwilliger beschreven.

Mogelijkheid 1.

De vrijwilliger doet haar of zijn werk op de Bakermat en is in of direct rond het gebouw aanwezig.

- Het werk kan voor de Bakermat zijn (groepshulp, tuinhulp, kantoorhulp, stagiaire) en wordt aangestuurd door de leidster of de leidinggevende die in functie is.
- Het kan eigen werk zijn dat de vrijwilliger op kantoor of direct buiten het gebouw doet. De vrijwilliger is alleen maar aanwezig en heeft geen bemoeienis met de groep of de kinderen.

Mogelijkheid 2.

In het geval er niet een tweede volwassene in de Bakermat zelf aanwezig is vragen we vrijwilligers uit de directe omgeving, m.n. uit het Bruishuis. Dit zal vooral gedurende vakantieperioden nodig kunnen zijn. De houder, de tuinman en de administrateur kunnen onverwachts binnenkomen zodat de medewerkers te allen tijde gezien of gehoord kunnen worden.

Taak vrijwilliger

De taak van de vrijwilliger in het kader van het vierogenprincipe is om de veiligheid van de kinderen te waarborgen door af en toe (op onverwachte ogenblikken) met de leidster mee te kijken of te luisteren, zonder zich zelf met de groep of de kinderen te bemoeien. Als de “niet plus antenne” van de vrijwilliger aan slaat dan meldt zij/hij dit direct (telefonisch) aan de leidinggevende en zij/hij houdt, totdat de leidinggevende of diens vervanger gearriveerd is, intensiever een oogje in het zeil. Slechts in geval van direct gevaar hoeft de vrijwilliger zelf in te grijpen.

Voorwaarden voor een praktisch en goed functioneren van de vierogen vrijwilliger:

- De vrijwilliger dient over een VOG voor de Kinderopvang te beschikken.
- Als de vrijwilliger van buiten komt dan moet zij/hij een sleutel van het gebouw hebben.
- Als de leidster met de kinderen een klein uitstapje maakt dan moet zij de vrijwilliger informeren.
- De vrijwilliger kan de leidinggevende of diens plaatsvervanger eenvoudig telefonisch bereiken.

4.2.4 Vierogen vrijwilligers

Naam	Rubriek	Wanneer	Opmerkingen
Ton Eland	Kantoor	Alle dagen	Zie rooster
Marc Dekens	Tuinhelp	Alle dagen	Zie rooster

4.2.5 Contactgegevens leiding en leidsters (verwijderd uit dit openbare document)

Naam	Rubriek	Opmerkingen
Ans Lodder	Houder	Zie rooster
Ton Eland	Kantoor	Zie rooster
Amanda Meijer	Groepsleidster	Zie rooster
Elif Bas	Groepsleidster	Zie rooster
Ingeborg de Kort	Groepsleidster	Zie rooster
Leonie Boerboom	Groepsleidster	Zie rooster
Lidwien van der Gulden	Groepsleidster	Zie rooster

4.3 Protocol ‘kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag’.

Onder kindermishandeling verstaan wij: Elke vorm van voor het kind bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen met wie het kind in een afhankelijkheidsrelatie staat, actief of passief, opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan het kind in de vorm van fysiek letsel en/of psychische letsel. (Wet op de jeugdzorg, 2005)

We hanteren het landelijk Protocol ‘kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag’ voor de kinderopvang (BOiNK, juni 2018). De volledige beschrijving van het protocol is naast dit Pedagogisch Beleidsplan een onderdeel van het kwaliteitsbeleid van De Bakermat.

Werkwijze

Als tijdens de dag iets bijzonders gesignaleerd wordt, dan wordt dit besproken op het dagelijkse teamoverleg. Indien nodig wordt het ingebracht in de tweewekelijkse werkplaats, waar alle leidsters aanwezig zijn. Bij acute dreiging wordt in overleg met de houder direct gehandeld in overeenstemming met het niveau van de dreiging, en worden de stappen van het Protocol gevolgd. De houder vervult ook de rol van aandachtsfunctionaris.

4.4 Sociale kaart – adressen en telefoonnummers

Adres:

Speelatelier De Bakermat
Hortensiastraat 2
6832 AZ Arnhem

Telefoon: 026 – 737 0215
E-mail: info@SpeelatelierdeBakermat.nl
Website: www.SpeelatelierdeBakermat.nl

Therapeuticum

Therapeuticum Aquamarijn
Centrum voor Antroposofische artsen en therapeuten
Onder de Linden 21-9
6822 KG in Arnhem

Telefoon: 026 – 351 2712
Spoed telefoon: 026 – 351 3719
Website: www.therapeuticumaquamarijn.nl

Tandarts

Antroposofisch tandarts Peter Borm
Burgemeestersplein 13a
6814 DM Arnhem
Telefoon: 026 – 351 5648
Website: www.tandartsborm.nl

Ambulance: 112

Centrale huisartsenpost: Huisartsendienst Regio Arnhem 0900-1598
Elderhofseweg 51, 6842 CR Arnhem

A.B.C. Taxicentrale: 026 – 325 0000

Landelijk meldnummer **Veilig Thuis**, telefoon 0800 – 2000
Veilig Thuis voor professionals Gelderland-Midden: Bij **twijfel en vragen bellen** met 088-3556222.
Veilig thuis Gelderland-Midden website: www.veiligthuisgm.nl

Bezoekadres: Snelliusweg 1
6827 DG Arnhem

Correspondentieadres Postbus 5364
6802 EJ Arnhem

Vertrouwensinspecteur Kinderopvang (Inspectie van Onderwijs) 0900-1113111

GGD Gelderland-Midden 0800 8446000

Jeugdbescherming Gelderland

Velperweg 75
6824 HH ARNHEM
088-7121212
contact@jbgld.nl
<http://www.jbgld.nl/>